

در رساله مجاز امام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث چهارم - اصول عملیه)

مراد از یقین

جلسه ۴۶۴

استاد شفیعی

خلاصه درس گذشته

از امام علیه السلام از حکم شک در رکعت دوم و چهارم سوال می‌کند.

حضرت علیه السلام می‌فرماید: سلام داده، بعد دو رکعت نماز احتیاط منفصله بخواند.

بعد می‌فرمایند: اگر بین سه و چهار شک کرد، یقینش را با شک نقض نکند، بلکه یک رکعت منفصله بخواند.

مرحوم شیخ: این روایت نه تنها ظهوری در استصحاب ندارد، بلکه اجنبی از آن است، و مفید احتیاط است.

مراد از یقین

مصنف بعد از رد قول طرفین می‌گوید: مراد از این یقین، یقین به صحیح واقع شدن رکعت سوم نماز است؛ لذا امام علیه السلام می‌فرماید: یقینت را با شک نقض نکن، بلکه با یقین دیگری نقضش کن.

تفاوت در معنای یقین

مراد از یقین در فقرات چهارم و پنجم (ولکن ینقض الشک بالیقین، ویتّم علی الیقین وینی علیه) غیر از معنای یقین در فقرات اولی است.

مراد از این یقین در آن فقرات اولی، یقین به صحت سه رکعت است.

مراد از یقین در فقرات چهارم و پنجم

مراد از یقین در اینجا، یقین به برائت ذمه از تکلیف است؛ زیرا مصلی با یک رکعت نماز منفصله؛ یقین به برائت ذمه، پیدا می‌کند؛ پس یقین حادث از احتیاط، شک را نقض می‌کند.

دلالت صحیحه سوم زراره بر چهار مطلب

۱. نهی از نقض نماز بواسطه شک.

۲. نهی از نقض یقین به سه رکعت و خواندن یک رکعت متصله.

۳. نهی از بناء گذاشتن بر اکثر بدون خواندن نماز احتیاط.

۴. امر می‌کند بناء را بر اقل گذاشته و یک رکعت منفصله خوانده شود.

نتیجه بحث

مصنف: صحیحہ سوم زرارہ، جزء ادلہ استصحاب محسوب می‌شود.